

V Bruselu dne 10.3.2020
COM(2020) 102 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ,
EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU
REGIONŮ**

Nová průmyslová strategie pro Evropu

1. Nové evropské pojetí průmyslu

Evropa vždy byla domovem průmyslu. Po staletí byla průkopníkem v průmyslových inovacích a pomáhala vylepšovat způsoby, jakými lidé po celém světě vyrábějí, spotřebovávají a podnikají. Evropský průmysl je díky silnému vnitřnímu trhu již dlouho motorem naší ekonomiky, miliónům lidí přináší stabilní živobytí a vytváří sociální centra, kolem nichž vznikají naše komunity.

Během své dlouhé historie průmysl ukázal, že je schopný jít v čele změn, a nyní, kdy se Evropa v neustále se měnícím a stále nepředvídatelnějším světě chystá přejít na klimatickou neutralitu a ujmout se vedení v digitální oblasti, to musí ukázat znovu.

Ekologická a digitální transformace, které jsou vzájemně úzce provázané, se dotknou všech oblastí ekonomiky, společnosti i průmyslu. Vyžádají si nové technologie a tomu odpovídající investice a inovace. Díky nim vzniknou nové produkty, služby, trhy a obchodní modely. Zformují nové druhy profesí, které ještě neexistují a k nimž budeme potřebovat dovednosti, které zatím ještě nemáme. A přinesou s sebou přechod z lineární výroby na oběhové hospodářství.

Tyto změny se budou odehrávat v čase geopolitických pohybů, které ovlivní povahu hospodářské soutěže. Více než kdykoliv předtím dnes Evropa potřebuje silný hlas, hájit své hodnoty a bojovat za rovnost podmínek. **Jde o svrchovanost Evropy.**

Obě transformace jsou svou šíří a hloubkou, rozsahem, rychlostí, povahou a naléhavostí zcela bezprecedentní, což se odráží v *politických směrech* předsedkyně von der Leyenové, prioritách Evropského parlamentu i strategické agendě Evropské rady na období 2019–2024. Cíle, rychlost i směr cesty pro nadcházející roky pak udávají *Zelená dohoda pro Evropu*¹ a nedávná strategie Komise s názvem *Formování digitální budoucnosti Evropy*².

Nyní potřebuje Evropa nové pojetí průmyslu, takové, které dokáže držet krok s ambicemi dneška a realitou zítřka. V jádru jde o schopnost evropského průmyslu postavit se do čela této dvojí transformace a stimulovat naši konkurenceschopnost. Nemůže si dovolit jen se přizpůsobit – nyní musí být katalyzátorem změny a inovací. Naše průmyslová politika musí pomoci tento plán uskutečnit.

Evropská průmyslová strategie musí odrážet naše hodnoty a tradice sociálně tržní ekonomiky. Využijeme přitom svých výhod: rozmanitosti, talentu, našich hodnot a způsobu života, inovátorů a tvůrčích lidí. Naše evropská průmyslová politika se musí zakládat na hospodářské soutěži, otevřenosti trhů, špičkovém výzkumu a technologiích a silném jednotném trhu, který boří bariéry i nadměrnou byrokracií. Musíme také odolat zjednodušujícím tendencím, s nimiž se pojí protekcionismus a narušování trhu, a přitom nebýt tváří v tvář nekalé soutěži naivní.

Tato strategie si je vědomá síly a role Evropské unie především coby zprostředkovatele a regulátora. Investorům, inovátorům i průmyslovým podnikům je třeba nabídnout jistotu, a definovaný rámec, politiky a politické vedení v tom hrají zásadní význam.

Naše nová průmyslová strategie má podnikatelského ducha a odhodlání. Komise je připravená podílet se na návrzích a tvorbě řešení nejen s průmyslovými podniky, ale i se

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2020) 67 final.

sociálními partnery a dalšími zainteresovanými subjekty. K tomu přispějí **průmyslové ekosystémy**, na které se nově zaměřujeme a které zohledňují všechny aktéry v hodnotovém řetězci. V tomto našem novém přístupu se odráží skutečnost, že abychom mohli dvojí transformaci vést, musíme začít přemýšlet a pracovat jinak.

Tato strategie ukazuje směr i cestu, kterou se vydáme. Nastiňuje, kam se chceme do roku 2030 a později dostat i způsoby, jak to provést. Jedna věc se v Unii ani v čase transformace a velkých změn nezmění: Evropa bude vždy domovem průmyslu. A Evropská komise se s pomocí této strategie hodlá postarat, aby to tak zůstalo.

2. Evropský průmysl: dnes a zítra

Průmysl je pro budoucí pokrok a prosperitu Evropy zcela klíčový. Představuje více než 20 % ekonomiky EU a zaměstnává zhruba 35 milionů lidí, přičemž další miliony pracovních míst jsou na něj doma i v zahraničí navázané. Vytváří 80 % vývozu zboží a je hlavním důvodem, proč je EU předním světovým poskytovatelem a příjemcem přímých zahraničních investic. Malé a střední podniky – z nichž drtivá většina jsou rodinné podniky – tvoří přes 99 % všech evropských společností a ekonomickou a sociální páteř Evropy³.

Globální konkurenční výhoda evropského průmyslu spočívá v produktech a službách s vysokou přidanou hodnotou. Jde příkladem v dodržování nejvyšších **sociálních, pracovněprávních i environmentálních norem**, čímž Evropě umožňuje šířit své hodnoty. Díky své značné inovační kapacitě je také světovým lídrem co do počtu patentů v ekotechnologiích a dalších technologicky vyspělých odvětvích. Jednotný trh dává evropským společnostem všech velikostí možnost inovovat, růst a zaměstnávat více lidí. Tyto výhody je potřeba využít k získání vedení v oblastech, v nichž EU stále ještě zaostává, jako například cloudové a datové aplikace.

Evropský průmysl již dnes prochází značnou transformací. Dochází k výraznému odklonu od výrobků ke službám a od výhradního ke sdílenému vlastnictví výrobků a služeb. Tlak na přírodní zdroje již způsobuje příklon k více oběhovému způsobu výroby. Evropa by také měla co nejlépe využít **možností lokalizace**, jež přinesly přelomové technologie, jako je 3D tisk, a díky nimž lze výrobu v některých odvětvích vrátit zpět do EU.

Abychom mohli své plány uskutečnit, potřebujeme, aby byl náš průmysl zelenější a digitálnější a neztratil přitom svou mezinárodní konkurenceschopnost. To pomůže v celé EU transformovat a rozvíjet tradiční i nová odvětví, podpořit malé a střední podniky a **stimulovat naši konkurenceschopnou udržitelnost**. To je stejně důležité pro služby i pro zboží.

Díky tomu, že má Evropa sociálně tržní hospodářství, jde hospodářský růst ruku v ruce s lepší sociální a životní úrovní a dobrými pracovními podmínkami. Správný směr nám bude dál ukazovat **evropský pilíř sociálních práv**, který také pomůže zaručit, že budou obě transformace sociálně spravedlivé.

Se svou silnou, inovativní a integrovanou průmyslovou základnou má Evropa dobré předpoklady k tomu stát se globálním lídrem.

³ Současně s tímto sdělením se vydává zvláštní strategie pro malé a střední podniky – Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky, COM(2020) 103 final.

2.1 Globálně konkurenceschopný průmysl světové úrovně

Nová a neustále se měnící geopolitická situace má na evropský průmysl značný dopad. Roste globální konkurence, protekcionismus, narušování trhu, napětí v obchodních vztazích i výzvy, jimž čelí systém založený na pravidlech. Rodí se nové mocnosti a konkurenti. Zavedenější partneři se vydávají jinou cestou. Ve spojení s blížícím se obdobím globální ekonomické nejistoty představují tyto tendence pro evropský průmysl, který se právě chystá na dvojitou, ekologickou a digitální transformaci, novou výzvu.

Na nepříznivé podmínky však Evropa nemůže zareagovat vztyčením dalších bariér, chráněním nekonkurenceschopných odvětví nebo převzetím protekcionistických či trh narušujících politik. **Konkurenceschopnost vyžaduje konkurenci/hospodářskou soutěž – doma i ve světě.** Podnikatelé potřebují k tomu, aby své nápady mohli realizovat, a společnosti všech velikostí, aby mohly prosperovat a růst, ty správné podmínky.

Zároveň musí být EU schopná pomocí ekonomické spolupráce a diplomacie lépe zajistit své strategické zájmy v zahraničí. **Evropská unie musí využít vlivu, velikosti a provázanosti svého jednotného trhu** a udávat tón v globálním měřítku. Dokážeme-li prosadit globální standardy vysoké kvality nesoucí značku evropských hodnot a principů, naše strategická autonomie a konkurenceschopnost průmyslu výrazně vzroste.

Evropa bude také dál spoléhat na volný a spravedlivý obchod s partnery z celého světa. V zajišťování otevřenosti trhů a rovných podmínek je nezbytný mnohostranný obchodní systém založený na pravidlech a Světová obchodní organizace. Evropská unie bude dál pracovat na tom, aby byl **systém světového obchodu dodržován, aktualizován a modernizován**, tak aby dokázal reagovat na výzvy dneška i realitu zítřka.

2.2 Průmysl, který otevírá cestu klimatické neutralitě

Zelená dohoda pro Evropu je novou růstovou strategií. V jejím jádru je cíl stát se do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem.

Je to největší výzva a zároveň příležitost naší doby, a průmysl v ní hraje hlavní roli. **Každý průmyslový hodnotový řetězec včetně energeticky náročných odvětví bude mít zásadní úlohu.** Každé odvětví se bude muset snažit zmenšit svou uhlíkovou stopu a současně urychlit přechod, k čemuž bude muset nabídnout dostupná řešení stojící na čistých technologiích a vyvinout nové obchodní modely.

Aby byl průmysl konkurenceschopnější – spolu s tím, jak se bude stávat ekologičtější a více oběhový – bude potřebovat mít **zajištěné dodávky čisté a dostupné energie a surovin.** Vyšší investice do výzkumu, inovací, jejich zavádění a moderních infrastruktur mohou vyvinout nové výrobní procesy a vytvářet přitom pracovní místa.

V duchu podnikatelské podstaty této strategie by orgány EU, členské státy, regiony, průmyslové podniky i všichni ostatní aktéři měli společně pracovat na **vytvoření předních trhů s čistými technologiemi** a na tom, aby průkopníkem v celosvětové perspektivě byl evropský průmysl. V tom všem budou naprosto zásadní regulační politiky, zadávání veřejných zakázek, spravedlivá hospodářská soutěž a plné zapojení malých a středních podniků.

Podpořit by je měly unijní i vnitrostátní politiky a finanční nástroje a také soukromý sektor. Největší konkurenční výhodu získá ten, kdo jedná první a nejrychleji.

2.3 Průmysl formující digitální budoucnost Evropy

Digitální technologie mění podobu průmyslu i způsob, jakým podnikáme. Vytvářejí nové podnikatelské modely, průmysl je díky nim produktivnější, pracovníci získávají nové dovednosti a ekonomika produkuje méně emisí uhlíku. Digitální sektor přispěje i k Zelené dohodě pro Evropu, a to jednak tím, že přinese řešení postavená na čistých technologiích, jednak tím, že bude snižovat svou vlastní uhlíkovou stopu.

Strategie *Formování digitální budoucnosti Evropy* předkládá vizi Komise, jak by si mohla Evropa udržet svou technologickou a digitální suverenitu a být globálním digitálním lídrem. Jelikož **klíčová je v digitalizované ekonomice rozšiřitelnost**, upevnění jednotného digitálního trhu podpoří transformaci Evropy.

Dále musí Evropa zrychlit investice do výzkumu a zavádění technologií v oblastech, jako je umělá inteligence, 5G, analýza dat a metadat. V roce 2018 se analýze dat velkého objemu věnovalo v EU jen deset společností a jen jedna ze čtyř využívala cloudové služby.

Jak Komise uvedla ve své nedávné *Evropské strategii pro data*⁴, potřebuje Evropa rámec, který podnikům umožní vytvářet, sdružovat a využívat ke zdokonalování produktů a k tomu, aby obstály v mezinárodní konkurenci, data, a to způsobem respektujícím naše hodnoty a také práva a soukromí všech.

Evropská unie musí také **zvětšit svou průmyslovou kapacitu v kritické digitální infrastruktuře**. Úspěšné spuštění vysoce zabezpečené špičkové sítě 5G výrazně podpoří budoucí digitální služby a bude v samotném středu vlny průmyslových dat. Pokud se chce Evropa stát průkopníkem v sítích 6G, musí začít investovat.

V souladu s podnikatelským duchem průmyslové strategie **musí Evropa soustředit své síly a vynaložit je na kolektivní práci, nikoliv individuální**, protože ta zde nepřinese výsledky. Nedávné příklady ukazují, že tento postoj má svůj potenciál i hodnotu. V Evropě se v současnosti nachází jeden ze tří nejrychlejších superpočítačů na světě a podařilo se jí zvrátit pokles v odvětví mikroelektroniky.

Evropa má vše, co je k vedoucí pozici v technologických závodech třeba. Musí využít své výhody, mj. silnou průmyslovou základnu, vysoce kvalitní výzkum, kvalifikovanou pracovní sílu, živý ekosystém startupů, vyspělou infrastrukturu a vedoucí úlohu ve využívání průmyslových dat.

3. Základy průmyslové transformace Evropy

Tři výše popsané katalyzátory ukazují, jak rozsáhlá transformace Evropu čeká. Přeměna průmyslového odvětví a všech hodnotových řetězců s ním spojených trvá celou jednu generaci. V konkurenčním a dynamickém prostředí však nelze ztrácet čas. V příštích pěti letech, které budou rozhodující, bude třeba nastavit vhodné podmínky.

Základem této strategie je soubor základních předpokladů pro průmyslovou transformaci Evropy. Některé se vrací k již existujícím přístupům aplikovaným v inovacích, investicích, normách či vyrovnávání podmínek, případně je rozšiřují. Jiné odrážejí potřebu nového způsobu práce, aby se evropský průmysl posílil a na přechod se tak připravil, ať už v oblasti dovedností, nebo oběhových.

⁴ COM(2020) 66 final.

Základní předpoklady ukazují, že neexistuje zázračné ani jen jedno samostatné řešení – všechna jsou navzájem provázaná a jedno druhé umocňuje. Odrážejí však také skutečnost, že ačkoliv na evropské úrovni toho lze udělat hodně, aby existovala určitá jistota, řada pák je v rukou jiných. Zásadní proto bude partnerská spolupráce.

3.1 Vytvořit jistotu pro průmysl: Prohloubení a větší digitalizace jednotného trhu

Díky našemu jedinečnému jednotnému trhu mají společnosti z EU v globální konkurenci dobrou výchozí pozici. Jednotný trh jako prostor společné a jednotné regulace podporuje konkurenceschopnost a usnadňuje společně všech velikostí integraci do evropských i globálních hodnotových řetězců.

Aby jednotný trh mohl náš průmysl pohnout dopředu, musí být plošně zavedená a vymáhaná odpovídající legislativa. Dnes přijatý **akční plán pro prosazování pravidel jednotného trhu**⁵ předkládá konkrétní návrhy, jak v této oblasti ještě více spojit síly, například vytvořením pracovní skupiny pro vymáhání pravidel jednotného trhu. **Zpráva o překážkách pro jednotný trh**⁶ odhaluje, že je třeba odstranit překážky, jimž podniky čelí při prodeji zboží, a ještě více při poskytování služeb, přes hranice. Důraznější harmonizace v daňové oblasti, zejména realizace společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, by pomohla odstranit jednu z hlavních překážek, před nimiž stojí podnikatelé, kteří provozují svou činnost přes hranice.

Legislativu upravující jednotný trh je kromě toho třeba přezkoumat a aktualizovat, aby odpovídala potřebám digitální éry. Patří sem revize pravidel EU o bezpečnosti výrobků, realizace Evropské strategie pro data a přijetí aktu o digitálních službách.

Velmi důležitý bude dále přístup „**MSP pro MSP**“. Rostoucí počet mladých, technologicky zdatných malých a středních podniků může pomoci zavedenějším průmyslovým podnikům upravit jejich podnikatelský model a vytvořit nové formy práce odpovídající digitální éře. Nové příležitosti, které se takto nabízejí, už se objevují a startupům by se mělo dostat podpory, aby se zapojily do vytváření ekonomiky platform. S novými formami práce však musí přijít i moderní a lepší formy ochrany, a to i těch, kteří pracují v on-line platformách.

Jednotný trh je závislý na zdravých, dobře fungujících systémech **normalizace a certifikace**, které přispívají ke zvětšování velikosti trhů a nabízejí právní jistotu. Nové normy a technické předpisy spolu s aktivnějším zapojením EU v mezinárodních normalizačních orgánech budou důležitým předpokladem pro povzbuzení konkurenceschopnosti našeho průmyslu.

Kromě toho se EU musí také ujistit, že její politika **ochrany duševního vlastnictví** pomáhá udržet a upevnit její technologickou suverenitu a prosazovat celosvětově rovné podmínky. Ochrana duševního vlastnictví totiž pomáhá stanovit tržní hodnotu a určuje konkurenceschopnost evropských podniků. Tedy jejich nemovitého majetku, jako jsou značky, vzory, patenty, data, know-how a algoritmy. Inteligentní politika ochrany duševního vlastnictví je velmi důležitá pro to, aby podniky mohly růst, vytvářet pracovní místa a chránit a rozvíjet to, díky čemu jsou jedinečné a konkurenceschopné.

Nezávislá unijská politika hospodářské soutěže slouží Evropě dobře tím, že pomáhá nastolit rovné podmínky, podněcuje k inovacím a dává spotřebitelům větší možnost volby. Hospodářská soutěž dostává z našich společností to nejlepší a umožňuje jim, aby v

⁵ Sdělení a doprovodnou zprávu o identifikaci a řešení překážek pro jednotný trh, COM(2020) 93 final.

⁶ Dlouhodobý akční plán pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu, COM(2020) 94 final.

mezinárodní konkurenci obstály. V rychle se měnícím světě a v době, kdy Evropa začíná procházet velkou dvojí transformací, musíme zajistit, aby pravidla hospodářské soutěže stále odpovídala dnešnímu světu.

Proto Komise momentálně **rámec hospodářské soutěže EU přezkoumává**. V souvislosti s tím zjišťuje, jak jsou současná pravidla hospodářské soutěže aplikována, zejména ve vztahu k antimonopolním opatřením, a zda pravidla platná pro horizontální a vertikální dohody a sdělení o definici trhu stále plní svůj účel. Bude také zjišťovat, jak zlepšit odhalování porušování pravidel a urychlit šetření. Na nových a rozvíjejících se trzích, které formují naši ekonomiku a společnost, bude Komise provádět odvětvová šetření.

Součástí přezkumu jsou také probíhající hodnocení kontroly spojování podniků a kontrola účelnosti několika pokynů ke státní podpoře. Pravidla státní podpory zajišťují v Evropě rovné podmínky, brání soupeření o dotace a pomáhají plnit důležité cíle veřejného zájmu. Komise zajistí, aby **revidovaná pravidla státní podpory** platila v několika prioritních oblastech včetně energetiky a podpory na ochranu životního prostředí od roku 2021.

Konkrétní kroky

- ↪ **Akční plán pro prosazování pravidel jednotného trhu a Zpráva o překážkách pro jednotný trh**, přijaté dnes.
- ↪ Vytvoření **pracovní skupiny pro vymáhání pravidel jednotného trhu** složené ze zástupců členských států a Komise.
- ↪ **Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky**, přijatá dnes.
- ↪ **Vyhodnocení, přezkum a v případě potřeby úprava pravidel hospodářské soutěže EU** počínaje rokem 2021, včetně probíhajícího hodnocení kontroly spojování podniků a kontroly účelnosti **pokynů ke státní podpoře**.
- ↪ **Akční plán pro duševní vlastnictví**, v rámci kterého se posoudí, zda je třeba aktualizovat právní rámec, zajistí se inteligentní využívání duševního vlastnictví a lepší boj proti jeho krádežím.
- ↪ **Navázání na Evropskou strategii pro data** a následné vytvoření ekonomiky EU založené na datech, včetně zřízení společného evropského datového prostoru v konkrétních odvětvích a hodnotových řetězcích.
- ↪ **Akt o digitálních službách**, jehož účelem je aktualizovat a upevnit právní rámec jednotného trhu digitálních služeb.
- ↪ Iniciativa zaměřená na **zlepšení pracovních podmínek pracovníků platform**.

3.2 Udržet celosvětově rovné podmínky

Zdrojem prosperity a konkurenceschopnosti Evropy je otevřenost její ekonomiky. Ačkoliv je průmysl EU vysoce integrovaný do globálních hodnotových řetězců a funguje v celosvětovém měřítku, neměla by být EU tváří v tvář možným ohrožením spravedlivé hospodářské soutěže a obchodu naivní.

Evropská unie se snaží udržet trhy otevřené prostřednictvím obchodních dohod s partnerskými zeměmi či regiony a spolupráce v mezinárodních fórech při hledání pravidel, která budou fungovat pro všechny. Musíme pokračovat v koordinovaném evropském přístupu a zabezpečit tak oboustranně výhodné obchodování a překonat překážky, které našim

podnikům brání v náležitém přístupu na trhy jinde ve světě. K tomu patří i boj proti systémům agresivního daňového plánování, které vytvářejí nerovné podmínky.

Evropská unie využije v maximálním rozsahu všechny své nástroje na obranu obchodu. Do poloviny roku 2020 Komise zanalyzuje, jak nejlépe posílit své antisubvenční nástroje a mechanismy. Bude to součástí **bílé knihy o nástroji pro zahraniční subvence**, která se bude zabývat narušováním jednotného trhu zahraničními subvencemi. V roce 2021 pak bude předložen návrh právního nástroje.

S narušováním tohoto druhu je často spojena absence **recipročního přístupu evropských podniků** na domovské trhy zahraničních států vlastněných společností. Zejména unijní trhy veřejných zakázek jsou většinou otevřené i společnostem ze zemí, v nichž jsou společnosti z EU diskriminované nebo je jim tamní trh přímo uzavřen. Bílá kniha se proto bude věnovat i otázce přístupu zahraničních států vlastněných společností na unijní trhy veřejných zakázek a k financování z EU. Zásadní v řešení absence reciprocity a také v tom, aby EU získala pro jednání další páky, bude i urychlené uzavření dohody o navrhovaném **nástroji pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek**.

Evropský průmysl by neměl být vystaven nekalé soutěži konkurentů z jiných částí světa, kteří se řídí jinými standardy či zásadami, například v otázkách ochrany klimatu. Na zlepšení dodržování a prosazování našich obchodních dohod bude pracovat nový **vrchní úředník pro dodržování obchodních dohod**, který také bude pravidelně podávat zprávy Evropskému parlamentu. Komise navrhne, aby v budoucnu bylo základní náležitostí všech komplexních obchodních dohod dodržování Pařížské dohody.

Dalším důležitým opatřením budou **posílené celní kontroly**, jež budou zajišťovat, aby veškeré dovážené výrobky splňovaly předpisy EU.

Konkrétní kroky

- ↪ **Bílá kniha o nástroji pro zahraniční subvence**, do poloviny roku 2020, věnovaná mimo jiné přístupu zahraničních společností na unijní trhy veřejných zakázek a k financování z EU.
- ↪ Prosazení **přísnějších mezinárodních pravidel pro průmyslové subvence** ve Světové obchodní organizaci.
- ↪ Urychlené schválení **nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek**.
- ↪ **Akční plán pro celní unii**, během roku 2020, jehož účelem je posílení celních kontrol a předložení legislativního návrhu o jednom správním místě EU, které umožní plně digitalizované celní odbavování na hranicích.

3.3 Pomoci průmyslu v přechodu na klimatickou neutralitu

V souvislosti s přechodem Evropy na klimatickou neutralitu budou muset některá odvětví projít větší a hlubší transformací než jiná. Energeticky náročná průmyslová odvětví jsou pro evropskou ekonomiku nepostradatelná a závisí na nich další odvětví. Jejich modernizace a dekarbonizace proto musí být naprostou prioritou.

Jedním z cílů Zelené dohody pro Evropu je vytvořit nové trhy pro klimaticky neutrální a oběhové výrobky, jako je ocel, cement a základní chemické látky. Aby Evropa mohla být v čele této změny, potřebuje nové průmyslové procesy a čistší technologie, jež sníží náklady a zvýší tržní připravenost.

Komise bude například podporovat přelomové technologie výroby čisté oceli, díky nimž bude **výroba oceli produkovat nulové emise uhlíku**. Další rozsáhlé inovativní projekty na podporu čistých výrobků ve všech energeticky náročných odvětvích pomůže realizovat inovační fond systému EU pro obchodování s emisemi.

Nová **strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek** pomůže lépe chránit lidi i životní prostředí před nebezpečnými chemickými látkami a stimuluje inovace v tomto odvětví zaměřené na vývoj bezpečnějších a udržitelných alternativ.

Dále se musí Evropa zabývat otázkou udržitelnosti stavebních výrobků a zlepšit energetickou účinnost a environmentální výkonnost vybudovaných aktiv. **Udržitelnější zastavěné prostředí** bude mít v přechodu Evropy na klimatickou neutralitu velmi důležitou roli.

S tím, jak se bude tato transformace zrychlovat, musí Evropa zajistit, aby nikdo nezůstal pozadu. Navrhovaný nový **mechanismus pro spravedlivou transformaci**⁷ aktivuje 100 miliard EUR, jež by měly zajistit, že transformace regionů produkujících nejvíce uhlíku, během níž budou pokračovat v přeměně svého průmyslu a ekonomiky, bude spravedlivá.

Snižování emisí napříč průmyslovými odvětvími se bude odvíjet od zásady „**energetická účinnost v první řadě**“ a od spolehlivých a dostatečných dodávek nízkouhlíkové energie za konkurenceschopné ceny. K tomu bude potřeba plánovat a investovat do technologií, kapacity a infrastruktury pro nízkouhlíkovou výrobu. K odvětvím spojeným s **výrobou energie z obnovitelných zdrojů**, například na moři, a návazným dodavatelským řetězcům budeme muset zaujmout **strategičtější přístup**. To také pomůže pokrýt výrazný nárůst objemu elektrické energie, jež bude k realizaci dvojí transformace potřeba. Ruku v ruce s tím by měla jít snaha lépe propojit elektroenergetické soustavy v Evropě a zvýšit tak bezpečnost dodávek elektrické energie a zintegrovat do nich více obnovitelných zdrojů.

V tomto kontextu bude třeba, aby se všechny nosiče energie včetně elektřiny, plynu a kapalných paliv využívaly efektivněji, a to propojením různých sektorů, což je účelem nové strategie pro **inteligentní sektorovou integraci**. Ta mimo jiné představí vizi Komise, pokud jde o **čistý vodík**. Využívání transevropských energetických sítí navíc přispěje k přechodu na klimatickou neutralitu.

Zvláštní pozornost by se měla věnovat také odvětvím spojeným s udržitelnou a inteligentní mobilitou. Ta mají úkol i potenciál být motorem dvojí transformace, podpořit konkurenceschopnost evropského průmyslu a zlepšit propojenost. Zvláště to platí pro automobilový, letecký, železniční a loďařský průmysl a dále pro alternativní paliva a inteligentní a propojenou mobilitu.

Klíčovým předpokladem k tomu, aby si průmyslová odvětví EU v kategorii mobility udržela své celosvětové technologické prvenství, bude zůstat na špici ve výzkumu a inovacích, rychle vybudovat potřebnou infrastrukturu a nabídnout silné pobídky, a to i při zadávání zakázek. Celý hodnotový řetězec těchto odvětví se musí zapojit do vytváření nových mezinárodních norem bezpečné, udržitelné, dostupné, spolehlivé a odolné mobility. K maximálnímu využití potenciálu odvětví přispějí komplexní opatření zahrnutá v **komplexní strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu**.

Pokud budou rozdíly v plánech různých částí světa přetrvávat, navrhne Komise v roce 2021 **mechanismus kompenzačních opatření mezi státy v souvislosti s uhlíkem**, aby zcela v

⁷ COM(2020) 22 final.

souladu s pravidly WTO omezila riziko úniku uhlíku. Současně s tím by mělo dojít k posílení nástrojů boje proti úniku uhlíku, které již máme k dispozici.

Konkrétní kroky

- ↻ **Strategie pro inteligentní sektorovou integraci.**
- ↻ **Společný evropský datový prostor pro energetiku**, který využije potenciál dat ke zvýšení inovační kapacity odvětví energetiky.
- ↻ **Spuštění platformy pro spravedlivou transformaci**, která bude nabízet technickou podporu a poradenství regionům a odvětvím produkujícím nejvíce uhlíku.
- ↻ **Strategie EU pro čistou ocel a strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek.**
- ↻ **Přezkum nařízení o transevropské energetické síti.**
- ↻ **Strategie EU pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů na moři.**
- ↻ **Komplexní strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu.**
- ↻ **Iniciativa „renovační vlna“ a strategie pro zastavěné prostředí.**
- ↻ **Mechanismus kompenzačních opatření mezi státy v souvislosti s uhlíkem**, který zcela v souladu s pravidly WTO omezí riziko úniku uhlíku.

3.4 Budování rozvinutějšího oběhového hospodářství

V souladu s novou evropskou strategií růstu, podle níž se má více vracet než brát, musí evropský průmysl hrát v ekologické transformaci vedoucí úlohu. To předpokládá snížení jeho uhlíkové a surovinové stopy a začlenění oběhovosti do celého hospodářství.

Abychom toho dosáhli, musíme opustit odvěký model, podle kterého získáváme ze země zdroje pro výrobu produktů, jež pak použijeme a vyhodíme. Musíme **naprosto změnit způsob, jakým navrhujeme, vyrábíme a používáme věci a zbavujeme se jich**, a za tímto účelem vytvářet pobídky pro náš průmysl.

Tento přístup, který je více zaměřen na oběhovost, zajistí čistší a konkurenceschopnější průmysl, neboť přispěje ke zmenšení dopadů na životní prostředí, zmírnění soupeření o nedostatkové zdroje a snížení výrobních nákladů. **Důvody pro použití tohoto přístupu jsou přitom stejně relevantní z hospodářského hlediska jako z hlediska environmentálního a morálního.** Uplatňování zásad oběhového hospodářství ve všech sektorech a odvětvích má potenciál vytvořit do roku 2030 v celé EU 700 000 nových pracovních míst, z nichž by mnohé připadaly na malé a střední podniky.

EU má v této oblasti již dobrou pozici a nyní by se měla soustředit na to, aby posílila svou výhodu coby průkopník. V **novém akčním plánu pro oběhové hospodářství**⁸ je navržena řada opatření, která umožní průmyslu EU těchto příležitostí využít.

Jádrem akčního plánu je nový **rámec udržitelné výrobní politiky**, který stanoví zásady udržitelnosti pro všechny produkty, a přispěje tak k větší konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Prioritní budou skupiny výrobků s velkým dopadem na životní prostředí, přičemž příslušná opatření budou zahrnovat iniciativu týkající se univerzální nabíječky, iniciativu pro elektroniku v oběhovém hospodářství, požadavky na udržitelnost baterií a nová opatření v textilním odvětví.

⁸ COM(2020) 98 final.

Akční plán rovněž obsahuje opatření, která mají **posílit postavení spotřebitelů, aby mohli hrát aktivnější úlohu v oběhovém hospodářství**. Spotřebitelé by měli dostávat spolehlivé a relevantní informace, jež jim umožní vybrat si opětovně použitelné, trvanlivé a opravitelné výrobky. Komise navrhne způsoby, jak zlepšit práva a ochranu spotřebitelů, včetně toho, že bude usilovat o zavedení práva spotřebitelů na opravu.

Subjekty veřejného sektoru, včetně orgánů EU, by měly jít příkladem a vybírat si zboží, služby a práce šetrné k životnímu prostředí. Díky takovým **zeleným veřejným zakázkám** mohou přispět k urychlení přechodu k udržitelné spotřebě a výrobě. Komise k zeleným veřejným zakázkám navrhne další právní předpisy a pokyny.

Konkrétní kroky

- ⇒ **Akční plán pro oběhové hospodářství** přijatý souběžně s touto strategií, včetně nového rámce udržitelné výrobní politiky.
- ⇒ **Nový regulační rámec pro udržitelné baterie.**
- ⇒ **Strategie EU pro textilní výrobky.**
- ⇒ **Iniciativa pro elektroniku v oběhovém hospodářství.**
- ⇒ **Posílení postavení spotřebitelů**, aby mohli hrát aktivní úlohu v oběhovém hospodářství, díky lepší informovanosti o produktech a zlepšení spotřebitelských práv.

3.5 Podpora inovativního ducha v průmyslu

Zatímco celkový podíl evropských podniků na výdajích na výzkum a vývoj v posledních pěti letech klesl, podíl jejich amerických a čínských protějšků se zvýšil. K řešení tohoto trendu bude zásadní uvolnit investice do inovací, přičemž je třeba stanovit priority, na které se chceme zaměřit, a mít jasné vyhlídky na proniknutí na trh, aby bylo možné dosáhnout určitého rozsahu. V této souvislosti je třeba vytvářet pobídky pro malé a střední podniky a podporovat je v inovacích a uvádění nápadů na trh.

V globální soutěži v kontextu dvojí transformace budou na významu stále více nabývat hraniční věda a zvládnutí vědecky vyspělých technologií. Příští průmyslová epocha budou epochou, v níž se budou navzájem prolínat fyzický, digitální a biologický svět. Chce-li Evropa stát v čele dvojí transformace, musí být její průmyslová strategie především **strategií zaměřenou na průmyslové inovace**.

Znamená to rovněž, že při zvyšování investic do disruptivního a průlomového výzkumu a inovací budeme muset občas smířit i s neúspěchy. Pomáhá nám to učit se, přizpůsobovat náš přístup a v případě potřeby jej zcela přehodnotit, aby bylo možné pokročit vpřed. Musíme se přestat bát rizika a naučit se přijímat neúspěch. Tento nový postoj je třeba uplatňovat ve všech oblastech a **inovace by se měly stát nedílnou součástí našeho procesu tvorby politik**. V rámci zlepšování právní úpravy a strategického výhledu budeme dbát na to, aby politiky podporovaly inovace.

Průmyslová odvětví by měla být vyzvána a podněcována k tomu, aby stanovila své vlastní plány k dosažení klimatické neutrality či vedoucího postavení v digitální oblasti. Za tímto účelem by se měla opírat o vysoce kvalitní výzkum a dovednosti a měla by jim být poskytnuta podpora ze strany EU. Od spuštění Zelené dohody pro Evropu začala již řada odvětví tento přístup uplatňovat. V duchu této strategie vyznačující se společnou koncepcí a zaměřením na

podnikání by měl být tento postup podpořen prostřednictvím **partnerství veřejného a soukromého sektoru**, která odvětvím pomohou – jak se již dříve povedlo v případě průmyslových partnerství – vyvinout technologie nezbytné k dosažení jejich cílů.

Evropská rada pro inovace, která v plném rozsahu zahájí svou činnost v roce 2021, bude usilovat také o to, aby byl co nejlépe využit výrazný potenciál evropské výzkumné základny. Určí technologie příští generace, urychlí jejich komerční využití a postará se o to, aby podpořily rychlý rozvoj začínajících podniků.

Jednotný trh musí rovněž přispívat k tomu, aby byly stimulovány inovace s cílem co nejlépe využít úspor z rozsahu, rychlosti a sortimentu. Je třeba podporovat **inovace a experimenty založené na místních podmínkách**. Ty by regionům umožňovaly, aby na základě místních charakteristik, silných stránek a zvláštností vyvíjely nová řešení a testovaly je spolu s malými a středními podniky a spotřebiteli. Nové technologie a řešení by mohly být testovány ve spolupráci s tvůrci politik a regulačními orgány s cílem podpořit vznik inovativních obchodních modelů.

Po provedení testů a příslušných vylepšení je možné tato řešení rozšířit na evropské a globální trhy a zajistit tak, že EU zůstane i nadále průkopníkem. Dobrou platformou, na níž se dá stavět, jsou **centra pro digitální inovace**, jež fungují jako jednotná kontaktní místa pro přístup podniků k testování technologií.

Konkrétní kroky

- ⇒ Sdělení o **budoucnosti výzkumu a inovací a o Evropském výzkumném prostoru** s cílem stanovit nový přístup k inovacím a zajistit co nejúčinnější využití rozpočtu EU.
- ⇒ Zahájení **partnerství veřejného a soukromého sektoru** v rámci programu Horizont Evropa.

3.6 Získávání dovedností a rekvalifikace

Konkurenceschopný průmysl závisí na náboru a udržení kvalifikované pracovní síly. Se zvyšováním tempa dvojí transformace bude muset Evropa zajistit, aby vzdělávání a odborná příprava dokázaly držet krok. O to důležitější bude, aby se celoživotní učení stalo realitou pro všechny: jen v příštích pěti letech si bude muset prohloubit dovednosti nebo se rekvalifikovat 120 milionů Evropanů.

Odráží to význam dovedností pro dvojí transformaci a příležitosti, které mohou pro lidi vytvořit. Očekává se, že díky přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství se do roku 2030 podaří vytvořit více než milion pracovních míst, přičemž již v současnosti je v Evropě k dispozici milion volných pracovních míst pro odborníky v oblasti digitálních technologií. Celkem 70 % společností zároveň uvádí, že odkládají investice, protože nemohou najít lidi s odpovídajícími dovednostmi.

Pokud jde o pracovníky v průmyslu, digitalizace, automatizace a pokrok v oblasti umělé inteligence si vyžádají radikální změnu v jejich souboru dovedností. Přeškolení a rekvalifikace musí být významnou součástí našeho sociálně tržního hospodářství. Naše systémy **vysokoškolského a odborného vzdělávání** a odborné přípravy budou rovněž muset

vychovávat pro trh práce více vědců, inženýrů a techniků. K pokrytí potřeb trhu práce v EU může přitom přispět i to, pokud se nám bude lépe dařit získávat kvalifikované pracovníky a talenty ze zahraničí.

V celosvětové soutěži o přilákání talentů musí Evropa zvýšit investice do dovedností a realitou by se mělo stát celoživotní učení. Bude to vyžadovat společné kroky průmyslu, členských států, sociálních partnerů a dalších zúčastněných stran prostřednictvím nového „**paktu pro dovednosti**“ s cílem přispět k prohlubování dovedností a rekvalifikaci a uvolnění veřejných a soukromých investic do pracovní síly. Pakt bude klást důraz na odvětví s vysokým růstovým potenciálem pro Evropu nebo na odvětví procházející nejvýraznějšími změnami. Toto úsilí bude podporovat také **Evropský prostor vzdělávání**.

Kromě toho je nezbytné dosáhnout v průmyslu vyváženějšího zastoupení žen a mužů. Za tímto účelem je mimo jiné třeba povzbuzovat ženy k tomu, aby studovaly přírodovědné, technické, inženýrské a matematické obory, aby uvažovaly o profesní dráze v technologických oborech a investovaly do digitálních dovedností, což by pomohlo zlepšit genderovou nevyváženost v zakládání a řízení podniků.

Konkrétní kroky

- ↗ Aktualizace **agendy dovedností pro Evropu** v roce 2030, včetně doporučení týkajícího se odborného vzdělávání a přípravy.
- ↗ Zahájení **Evropského paktu dovedností**.
- ↗ Sdělení o strategickém rámci **Evropského prostoru vzdělávání**.
- ↗ **Akční plán digitálního vzdělávání**.
- ↗ **Provádění strategie EU pro rovnost žen a mužů**, přijaté v březnu 2020.

3.7 Investice a financování transformace

Řada budoucích programů EU, jako je Horizont Evropa, program Digitální Evropa, program pro jednotný trh, inovační fond, InvestEU, Evropský sociální fond, Evropský obranný fond a kosmický program EU, jakož i všechny evropské strukturální a investiční fondy pomohou podpořit konkurenceschopnost průmyslu EU. Rychlá dohoda o příštím dlouhodobém rozpočtu má zásadní význam pro budoucnost našeho průmyslu.

V době zvýšeného tlaku na veřejné rozpočty budeme muset hledat nové způsoby, jak uvolnit soukromé investice. Patří mezi ně využití finanční páky a kombinování prostředků EU s prostředky členských států a jiných institucionálních partnerů či zapojení soukromých investorů. InvestEU a investiční plán Zelené dohody pro Evropu pomohou uvolnit soukromé investice tam, kde to bude zapotřebí. Významnou úlohu budou hrát Evropská investiční banka a národní podpůrné banky a instituce.

Mobilizovat soukromé investice a veřejné finance je mimořádně důležité v případě selhání trhu, zejména v souvislosti s rozsáhlým zaváděním inovativních technologií. Nástrojem, který se v této oblasti dobře osvědčil, jsou **významné projekty společného evropského zájmu**. Členské státy je mohou využívat ke sdružování finančních zdrojů k rychlé reakci a propojování příslušných subjektů v rámci klíčových hodnotových řetězců. Jsou katalyzátorem investic a členské státy díky nim mohou financovat rozsáhlé inovační přeshraniční projekty pro případ selhání trhu. Na základě zkušeností s nedávnými významnými projekty společného evropského zájmu prozkoumá Komise způsoby, jak při

plném dodržení příslušných finančních pravidel a pravidel hospodářské soutěže zkombinovat vnitrostátní nástroje a nástroje EU k mobilizaci investic v celém hodnotovém řetězci.

Aby bylo možné tohoto nástroje co nejlépe využít, zavede Komise v roce 2021 **revidovaná pravidla státní podpory pro významné projekty společného evropského zájmu**. Tato revize má vyjasnit podmínky, za nichž mohou včas a způsobem podporujícím hospodářskou soutěž nadále probíhat projekty řízené členskými státy v klíčových odvětvích. Kromě toho by měla pomoci malým a středním podnikům, aby se plně účastnily budoucích významných projektů společného evropského zájmu.

Zároveň bude nutné v rámci celého finančního systému stimulovat investice do konkurenceschopné udržitelnosti. Nedávná dohoda o **taxonomii EU** a jistota, kterou poskytuje **právní rámec pro klima**⁹, představují důležité kroky správným směrem.

V návaznosti na tento pokrok zavede obnovená strategie pro udržitelné financování jasná pravidla, jež investorům poslouží jako vodítko v oblasti udržitelných investic. V rámci pokračující práce na prohloubení hospodářské a měnové unie bude nový **akční plán Komise pro unii kapitálových trhů** zahrnovat iniciativu k posílení ochrany investic v rámci EU a úsilí o uvolnění rozmanitějších zdrojů financování pro evropské podniky, zejména malé a střední podniky. Strategie v oblasti digitálních financí pomůže stimulovat inovace ve finančních službách, aby bylo možné zavést nové služby a obchodní modely a řešit nová rizika.

Konkrétní kroky

- ↻ Spolupráce s Evropským parlamentem a Radou s cílem zajistit rychlé přijetí a plnění **příštího dlouhodobého rozpočtu**.
- ↻ Zvážení možností koordinovaných investic členských států a průmyslu v podobě nových **významných projektů společného evropského zájmu** a možných opatření navazujících na první významné projekty společného evropského zájmu zaměřené na baterie a mikroelektroniku.
- ↻ Přezkum **pravidel státní podpory pro významné projekty společného evropského zájmu**, včetně projektů v oblasti transformace energetiky.
- ↻ **Obnovená strategie pro udržitelné financování**.
- ↻ **Nová strategie v oblasti digitálních financí**.
- ↻ **Akční plán pro unii kapitálových trhů** v roce 2020, včetně opatření na podporu integrovaných kapitálových trhů a více možností financování pro občany a podniky.

4. Posílení průmyslové a strategické autonomie Evropy

Strategická autonomie Evropy spočívá ve snížení závislosti na jiných částech světa, pokud jde o věci, které nejvíce potřebujeme: kritické suroviny a technologie, potraviny, infrastruktura, bezpečnost a jiné strategické oblasti. Poskytují rovněž evropskému průmyslu příležitost rozvíjet své vlastní trhy, výrobky a služby, které zvyšují jeho konkurenceschopnost.

Evropa vzkvétá v otevřeném investičním prostředí, které umožňuje ostatním investovat do její konkurenceschopnosti. Pokud jde o rizika spojená se zahraničními investicemi, musí být

⁹ COM(2020) 80 final.

rovněž strategičtější. **Rámcem pro prověřování přímých zahraničních investic**¹⁰, který začne plně platit v říjnu 2020, bude chránit zájmy Evropy z důvodu bezpečnosti a veřejného pořádku. Komise předloží návrhy na další posílení tohoto nástroje.

Digitální transformace Evropy, její bezpečnost a budoucí technologická suverenita závisí na našich **strategických digitálních infrastrukturách**. Kromě nedávné činnosti Komise v oblasti sítí 5G a kybernetické bezpečnosti vyvine EU kritickou kvantovou komunikační infrastrukturu, která má v příštích 10 letech umožnit zavedení certifikované bezpečné koncové infrastruktury založené na kvantové distribuci klíče za účelem ochrany klíčových digitálních aktiv EU a jejích členských států.

EU bude rovněž podporovat rozvoj klíčových základních technologií, které jsou strategicky důležité pro budoucnost evropského průmyslu. Patří mezi ně robotika, mikroelektronika, vysoce výkonná výpočetní technika a datová cloudová infrastruktura, technologie blockchain, kvantové technologie, fotonika, průmyslová biotechnologie, biomedicína, nanotechnologie, léčivé přípravky, pokročilé materiály a technologie.

Evropská odvětví **obran a kosmického průmyslu** jsou pro budoucnost Evropy zásadní. Roztříštěnost obranného průmyslu však zpochybňuje schopnost Evropy vybudovat novou generaci kritických obranných schopností, což může snížit strategickou nezávislost EU a její schopnost jednat jako zajišťovatel bezpečnosti.

Evropský obranný fond přispěje k vybudování integrované průmyslové základny obrany v celé EU. Bude investovat v celém hodnotovém řetězci evropského obranného průmyslu, usnadňovat přeshraniční spolupráci a podporovat otevřené a dynamické dodavatelské řetězce, které zahrnují malé a střední podniky a nové účastníky na trhu. Bude rovněž podporovat přelomové technologie, které společně umožní přijmout větší riziko. Zásadní význam bude mít soudržnost s dalšími iniciativami v oblasti obrany.

Kosmické technologie, data a služby mohou posílit evropskou průmyslovou základnu tím, že podpoří vývoj inovativních výrobků a služeb, včetně vzniku špičkových inovativních technologií.

Obranný a kosmický průmysl čelí celosvětově nebývalé konkurenci, geopolitický kontext se mění a rychle se vyvíjející technologie nabízejí nové příležitosti a objevují se noví aktéři. Při hledání **synergií mezi civilním, kosmickým a obranným průmyslem** v programech EU bude EU účinněji využívat zdroje a technologie a vytvářet úspory z rozsahu.

V souvislosti s přechodem evropského průmyslu na klimatickou neutralitu by závislost na dostupných fosilních palivech mohla být nahrazena zaměřením se na neenergetické suroviny, z nichž mnohé získáváme ze zahraničí a o něž se celosvětově stále intenzivněji soutěží. Posílení recyklace a využívání druhotných surovin pomohou tuto závislost snížit.

Jelikož se očekává, že poptávka po **surovinách** se do roku 2050 zdvojnásobí, musí být zajištěna diverzifikace zdrojů, aby se zvýšila bezpečnost dodávek v Evropě. Kritické suroviny jsou rovněž zásadní pro trhy, jako je např. elektromobilita, baterie, obnovitelná energie, léčiva, letectví, obrana a digitální aplikace.

Pro bezpečnost a autonomii Evropy v dnešním světě je stejně tak důležitý přístup k léčivům a léčivým přípravkům. Bude předložena **nová farmaceutická strategie EU**, která se zaměří na

¹⁰ Nařízení (EU) 2019/452.

dostupnost, cenovou dostupnost, udržitelnost a bezpečnost dodávek léčiv. Nedávné události související s šířením nákazy koronavirem 2019 (COVID-19) (COVID-19) ukázaly, jak je to důležité.

Konkrétní kroky

- ⇒ Opatření navazující na sdělení o sítích 5G¹¹ a doporučení o kybernetické bezpečnosti sítí 5G¹².
- ⇒ Akční plán týkající se součinnosti mezi odvětvími civilních, obranných a kosmických technologií, a to i na úrovni programů, technologií, inovací a začínajících podniků.
- ⇒ Nová farmaceutická strategie EU v roce 2020, včetně opatření k zabezpečení dodávek a zajištění inovací pro pacienty.
- ⇒ Akční plán pro **kritické suroviny**, včetně úsilí o rozšíření mezinárodních partnerství pro přístup k surovinám.

5. Vytvořit propojení: partnerský přístup ke správě věcí veřejných

Evropský průmysl musí využít svých jedinečných vlastností a silných stránek: svého začlenění v hodnotových řetězcích a přeshraničního charakteru, své rozmanitosti, tradic a lidí. Vzhledem k tomu, že tato dvojí transformace se zrychluje a celosvětová hospodářská soutěž se zostřuje, mění se rovněž evropský průmysl. Vznikají přitom stále větší vazby mezi různými produkty a službami napříč odvětvími.

Kromě specifických technologií se Evropa musí důkladně zabývat rovněž příležitostmi a výzvami, jimž čelí **průmyslové ekosystémy**. Tyto ekosystémy zahrnují všechny subjekty působící v hodnotovém řetězci: od nejmenších začínajících podniků po největší společnosti, od akademické obce po výzkum, poskytovatele služeb až po dodavatele. Každý z nich má své vlastní specifické vlastnosti.

Spolu s dvojí transformací ve světě, v němž vládne stále silnější konkurence, bude Komise na základě výsledků práce kulatého stolu zástupců průmyslu na vysoké úrovni „Průmysl 2030“, strategického fóra o významných projektech společného evropského zájmu a dalších orgánů systematicky analyzovat různé ekosystémy a **posoudí různá rizika a potřeby průmyslu**. Bude se zabývat otázkami, jako jsou výzkumné a inovační dovednosti, role malých a středních podniků a velkých společností, jakož i vnějšími tlaky či závislostmi.

Při této analýze bude Komise úzce spolupracovat s inkluzivním a otevřeným **průmyslovým fórem** složeným ze zástupců průmyslu, včetně malých a středních podniků, velkých podniků, sociálních partnerů, výzkumných pracovníků, jakož i členských států a orgánů EU. V případě potřeby budou odborníci z konkrétních odvětví vyzváni, aby se podělili o své znalosti.

Tato práce může ukázat, že některé ekosystémy vyžadují vzhledem ke své zvláštní povaze nebo potřebám zvláštní individuální podporu. Tato podpora by mohla mít podobu regulačních opatření, uvolnění finančních prostředků nebo co nejlepšího využití nástrojů na ochranu obchodu. Tak by byl k dispozici zvláštní **soubor nástrojů**. Pokrok bude monitorován průběžně ve spolupráci s Evropským parlamentem a Radou.

¹¹ COM(2020) 50 final.

¹² C(2019) 2335 final.

Bude-li to nezbytné, mohl by být vhodným nástrojem přístup **průmyslových partnerství**. To se již ukázalo přínosné v oblasti baterií, plastů a mikroelektroniky. Díky Evropské bateriové alianci zaujímá EU v této klíčové technologii pozici průmyslového průkopníka. Partnerství mohou řídit práci a pomáhat financovat rozsáhlé projekty s pozitivními vedlejšími účinky v celé Evropě, a to s využitím znalostí malých a středních podniků, velkých společností, výzkumných pracovníků a regionů s cílem pomoci odstranit překážky bránící inovacím a zlepšit soudržnost politik.

Ukázkovým příkladem toho, kde tato partnerství mohou mít skutečnou přidanou hodnotu, je čistý vodík. Svoji povahou je disruptivní a vyžaduje silnější spolupráci v celém hodnotovém řetězci. V tomto duchu Komise brzy navrhne zahájení nové **Evropské aliance pro čistý vodík**, která propojí investory s vládními, institucionálními a průmyslovými partnery. Tato aliance bude stavět na stávající práci s cílem identifikovat technologické potřeby, investiční příležitosti a regulační překážky a předpoklady. Budoucí partnerství by rovněž měla **zahrnovat nízkouhlíková odvětví, průmyslové cloudy a platformy a suroviny**.

Konkrétní kroky

- ↗ Na základě úspěšného vzoru průmyslových partnerství bude spuštěna nová **Evropská aliance pro čistý vodík**. Následovat by měly, jakmile budou připravené, aliance pro nízkouhlíková odvětví a pro průmyslové cloudy a platformy a suroviny.
- ↗ Komise provede důkladné prověření a **analýzu průmyslových potřeb a určí ekosystémy, které vyžadují individuální přístup**.
- ↗ Na podporu této práce bude do září 2020 zřízeno inkluzivní a otevřené **průmyslové fórum**.

6. Závěr

Tato strategie položí základy pro průmyslovou politiku, která podpoří dvojí transformaci, zvýší globální konkurenceschopnost průmyslu EU a posílí strategickou autonomii Evropy.

Vzhledem k významným sociálním důsledkům budoucích změn bude zásadní dialog se sociálními partnery a občanskou společností. Komise bude dále každý rok pořádat **Dny průmyslu**, které budou i nadále sdružovat všechny aktéry. Komise navrhne, aby předsednictví Rady a zainteresované členské státy uspořádaly Dny průmyslu ve svých vlastních zemích.

Komise bude usilovat o zvýšení politické odpovědnosti za tuto strategii a navrhne, aby se stala pevnou součástí programu jednání na zasedání Rady pro konkurenceschopnost a v Evropském parlamentu. Toho bude dosaženo na základě pravidelného sledování provádění strategie a analýzy souboru klíčových ukazatelů výkonnosti.

Pouze společný závazek EU, jejích členských států a regionů, průmyslu, malých a středních podniků a všech ostatních příslušných zúčastněných stran v rámci obnoveného partnerství umožní Evropě průmyslovou transformaci co nejvíce využít. Zasedání Evropské rady v březnu 2020 nabízí příležitost toto obnovené partnerství na základě společné vize a společných cílů podpořit.